

#PROJEKT GRADSKE KNJIŽNICE PULA I PARTNERA#

Kako knjige, čitanje i mogućnosti učenja učiniti dostupnijima svima, neovisno o mjestu stanovanja? Upravo je to jedan od glavnih ciljeva projekta „Čitači i kotači: putujuća knjižnica za sve“, predstavljenog na današnjoj konferenciji za medije u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula. Projekt je usmjeren na realizaciju pokretne knjižnice, odnosno bibliobusa, koji će omogućiti dostupniji pristup knjigama, knjižničnim uslugama i digitalnim sadržajima, s posebnim naglaskom na stanovnike ruralnih i slabije dostupnih područja. Uz poticanje čitanja i razvoj digitalne pismenosti, projekt želi stvoriti nove mogućnosti za učenje, susrete i sudjelovanje u kulturnom životu zajednice.

Nositelj projekta je Gradska knjižnica i čitaonica Pula, a partneri su Udruga Sa(n)jam knjige u Istri i Općina Svetvinčenat. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda plus, javljaju iz Gradske knjižnice Pula.

Pokretna knjižnica kao odgovor na potrebe zajednice

Projektom se želi unaprijediti dostupnost knjižničnih usluga i približiti knjige, znanje i obrazovne sadržaje građanima koji zbog udaljenosti ili drugih prepreka teže dolaze do knjižnice. Posebno se pritom ističu potrebe stanovnika manjih naselja i ruralnih područja, kao i mogućnosti razvoja čitateljskih navika i digitalnih kompetencija.

U ovodnom predavljanju srž projekta predstavila je Andrea Pavlović. v.d. ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonice Pula: „Ovogodišnji Mjesec hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula započinjemo na poseban način: službenim predavljanjem projekta „Čitači i kotači: putujuća knjižnica za sve“. Teško bismo mogli zamisliti prikladniji početak. Mjesec posvećen knjizi otvaramo projektom kojemu je cilj da knjiga stigne do svakoga, ma gdje živio. Projekt se provodi od svibnja 2026. do svibnja 2029. godine. Nositelj je Gradska knjižnica i čitaonica Pula, a partneri su Općina Svetvinčenat i Udruga Sa(n)jam knjige u Istri. Ukupna vrijednost projekta iznosi 782.332,75 eura i u cijelosti se financira bespovratnim sredstvima: 85 posto osigurava Europski socijalni fond plus, a 15 posto državni proračun Republike Hrvatske“.

Knjižnica koja dolazi ususret svojim korisnicima

Projekt „Čitači i kotači: putujuća knjižnica za sve“ polazi od ideje da knjižnične usluge trebaju biti dostupne što većem broju građana. Osim pristupa knjigama, njegov je cilj potaknuti čitanje, pridonijeti razvoju digitalne pismenosti i otvoriti nove mogućnosti za kulturno i obrazovno sudjelovanje u zajednici. Razvojem bibliobusne službe partneri žele pridonijeti stvaranju zajednice u kojoj su knjiga, znanje i mogućnosti učenja dostupniji svima, a knjižnica aktivno dolazi ususret svojim korisnicima.

Detalje zašto je važan projekt istaknula je i Pavlović u svojem predavljanju projekta te je spomenula važne smjernice razvoja istog: „Zašto je pokretna knjižnica važna za Pulu i Istru? Na području Puljštine i južne Istre i danas postoje brojna naselja i gradske četvrti bez stacionarne knjižnice. U njima nekoliko tisuća stanovnika nema izravan pristup knjizi, kulturnim sadržajima i obrazovnim programima. Najviše su zakinuti oni kojima je taj pristup najpotrebniji: djeca i mladi u ruralnim sredinama, starije osobe koje žive same ili su slabije pokretne te osobe s invaliditetom. Upravo tim potrebama projekt odgovara. Želimo osigurati ravnopravan pristup

knjižničnim uslugama, ublažiti osjećaj izoliranosti i otvoriti prostor za učenje, susrete i stvaranje. Knjižnica tako postaje ono što bi uvijek trebala biti: mjesto koje pripada svima, bez obzira na to gdje živimo.“

Očekivani rezultati i ciljevi

Na kraju projekta očekujemo novu, trajnu bibliobusnu službu i više od 170 sudionika uključenih u programe. Očekujemo i vidljiv napredak u čitalačkoj i digitalnoj pismenosti te manju teritorijalnu i socijalnu isključenost. „Posebno želim naglasiti održivost. Bibliobus ostaje u trajnom vlasništvu Knjižnice i nakon završetka projekta nastaviti će njegovati kulturu čitanja u sredinama u kojima knjiga dosad nije bila dostupna. Ovo nije jednokratna inicijativa, nego dugoročno ulaganje u zajednicu i u buduće generacije čitatelja,“ ističe Pavlović.

Uloga Gradske knjižnice i čitaonice Pula

Kao nositelj projekta, Gradska knjižnica i čitaonica Pula odgovorna je za upravljanje i koordinaciju, za uspostavu bibliobusne službe i za provedbu većine programa. Pritom se oslanjamo na dugogodišnje iskustvo u radu s ranjivim skupinama. Bibliobus ćemo uključiti u redovnu djelatnost i time trajno proširiti knjižničku mrežu našega kraja.

Vrijednost partnerstva

Ovakav projekt ne može se ostvariti samostalno. Partnerstvo s Općinom Svetvinčenat i Udrugom Sa(n)jam knjige u Istri okuplja javni, lokalni i civilni sektor. Svaki partner donosi vlastito znanje, iskustvo i povezanost sa zajednicom. Posebnu zahvalnost upućuje se Europskom socijalnom fondu plus i Ministarstvu kulture i medija Republike Hrvatske što su kroz poziv „Čitanjem do uključivog društva“ prepoznali vrijednost ove ideje i omogućili da ona postane stvarnost.

Poruka projetnog tima: „Suradnjom javnog, lokalnog i civilnog sektora pokretna knjižnica postaje trajna javna usluga, dostupna svim stanovnicima bez obzira na dob, mogućnosti i mjesto stanovanja.

Neka ovaj Mjesec hrvatske knjige bude i početak putovanja „Čitača i kotača“, putovanja koje knjigu vodi tamo gdje je dosad najviše nedostajala.“

Knjiga bliže djeci i mladima, ali i zrelijim dobnim skupinama

Važan dio projekta odnosi se na poticanje čitanja od najranije dobi i približavanje knjige djeci koja nemaju jednostavan pristup knjižnicama i kulturnim sadržajima. U tome će važnu ulogu imati Udruga Sa(n)jam knjige u Istri, koja svojim iskustvom u promicanju knjige i čitanja, osobito kroz rad s djecom i mladima, pridonosi razvoju sadržaja i aktivnosti projekta. Pokretna knjižnica pritom nije zamišljena samo kao mjesto posudbe knjiga, već i kao prostor susreta s književnošću, pripovijedanjem, kreativnošću i novim načinima učenja. Približavanjem knjige djeci, mladima i obiteljima otvaraju se mogućnosti za razvoj čitateljskih navika, poticanje znatiželje i otkrivanje novih interesa.

„Suradnja naše udruge i Gradske knjižnice i čitaonice, a posebno kroz manifestacije kao što su Sanjam knjige u Istri i Monte Librić, traje već više desetljeća. Rekla bih da je ta suradnja vrlo

prirodna jer polazimo od iste ideje – da knjiga, na ovaj ili onaj način, stigne do ruku naše publike. Kad govorimo o djeci važno je omogućiti im da u svijet književnosti uđu sa znatiželjom i da im tamo bude dovoljno zanimljivo da poželev ostati. Mislim da je i knjižnica jako usmjerena na to i zato smo zapravo jako dobri partneri. Zbog toga smo s velikim zadovoljstvom prihvatili poziv Gradske knjižnice i čitaonice Pula da kao partneri u projektu Čitači i kotači: putujuća knjižnica za sve osmisimo aktivnosti namijenjene djeci. Odlučili smo kroz nekoliko ciklusa malo drugačije pristupiti književnosti i istražiti što se sve s njom može napraviti. Prva dva ciklusa kreću od zvuka. Polazište je riječ i pokušavamo vidjeti što se s njom događa kad je izgovorimo, ponovimo, rastavimo, promijenimo joj ritam ili je pretvorimo u neki sasvim drugi zvuk. U trećem i četvrtom ciklusu istražujemo što se događa kad riječ izađe iz teksta i uđe u pokret. I tu nam je stvarno važno da djeca nisu samo netko tko će poslušati naše upute i napraviti zadatak. Želimo im dati prostor da sami isprobavaju, da nešto naprave na svoj način. Radit ćemo mini-dokumentarac o Bibliobusu i pokušati kroz dječju perspektivu vidjeti što je zapravo Bibliobus. Što on njima znači, kako ga doživljavaju, ali i što znači ljudima oko njih,“ istaknula je u svojem obraćanju medijima predstavnica Udruge Sa(n)jam knjige u Istri, Slavica Ćurković, direktorica Festivala dječje knjige Monte Librić.

Partnerstvom do dostupnijih usluga u lokalnoj zajednici

U projektu sudjeluje i Općina Svetvinčenat, čije je uključivanje važno za približavanje knjižničnih i kulturnih sadržaja stanovnicima manjih i ruralnih naselja. Suradnja knjižnice, organizacije civilnog društva i jedinice lokalne samouprave omogućuje povezivanje različitih znanja i iskustava te razvoj usluga koje odgovaraju potrebama lokalne zajednice. Dostupnost knjiga, znanja i obrazovnih sadržaja ne bi trebala ovisiti o tome žive li građani u gradskom središtu ili udaljenijem naselju. Razvojem pokretne knjižnice projekt nastoji pridonijeti ravnomjernijoj dostupnosti knjižničnih usluga te stvoriti nove mogućnosti za djecu, mlade, obitelji i ostale stanovnike.

„Općina Svetvinčenat kontinuirano prepoznaje važnost prisutnosti kulturnih sadržaja u lokalnoj zajednici, posebno u ruralnoj sredini kojoj često nisu dostupni sadržaji kakvi su dostupni stanovnicima većih gradskih sredina. Stoga nimalo nismo dvojili želimo li se priključiti ovom projektu, te ga podržati na svaki način na koji trenutno možemo. Očekujemo da će prisutnost ovakve mobilne knjižnice kvalitetno oplemeniti slobodno vrijeme naših mještana, te doprinijeti razvoju novih ideja i suradnji u našoj lokalnoj zajednici. Posebno se radujemo vidjeti kako će kroz dodatne osmišljene programe pisana riječ zaživjeti među mladima na neki drugi način, prilagođavajući se novim trendovima i sveprisutnoj digitalizaciji javnog prostora“, kazao je načelnik Općine Svetvinčenat, Dean Perković.

Projekt počiva na dva temeljna stupa.

Prvi je uspostava bibliobusne službe. Nabavit će se i opremiti bibliobus koji će biti u potpunosti pristupačan osobama s invaliditetom. Bit će opremljen suvremenom informatičkom i audiovizualnom opremom te fondom od 8.000 novih jedinica knjižnične građe. Uz njega se razvija i mobilna aplikacija za korisnike. Bibliobus će redovito obilaziti 18 stajališta u sedam općina, Ližnjanu, Medulinu, Balama, Svetvinčentu, Barbanu, Fažani i Marčani, te u pulskim kvartovima bez knjižnice.

Drugi stup čine programi poticanja čitanja te razvoja čitalačke i digitalne pismenosti. Provest će

„Čitači i kotači: putujuća knjižnica za sve“ - knjige i znanje dostupniji svima

Kategorija: ISTRAAžurirano: Četvrtak, 15 Listopad 2026 21:43

Objavljeno: Četvrtak, 15 Listopad 2026 21:43

se četrnaest programskih ciklusa, u knjižničnim prostorima i u samom bibliobusu. Bit će to radionice pripovijedanja, keramike s biblioterapijskim elementima, vloga, podcasta i audiovizualnog izražavanja te programi posvećeni zavičajnoj kulturi. Na taj način čitanje se povezuje s kreativnošću, suvremenim digitalnim alatima i lokalnim identitetom. (iPress)

